

Svar

3. kontor, HAP
8. kontor, KWR

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 36 af 21. februar 2007 (alm. del vedr. § 7 Finansministeriet)

Spørgsmål:

Ministeren bedes redegøre for sin vurdering af rapporten: ”OL til Danmark - potentialer og barrierer” af Rambøll Management, februar 2006, og herunder specielt af de i rapporten indeholdte beregninger af udgifterne ved at afholde OL i Danmark.

Svar:

Rambøll Managements rapport ”OL til Danmark – potentialer og barrierer” blev offentliggjort i februar 2006. Det vurderes, at rapporten på centrale punkter undervurderer udgifterne og overvurderer gevinsterne af at afholde OL i Danmark.

Nedenfor kommenteres dele af rapportens opgørelse af henholdsvis de samfundsøkonomiske udgifter og de samfundsøkonomiske gevinster ved at afholde OL.

Beregninger af samfundsøkonomiske udgifter

Rapporten opgør de samfundsøkonomiske omkostninger til 24,5 mia. kr. (2005-priser). Omkostningerne kan dog vise sig at blive større. Det skyldes bl.a., at omkostninger til idrætsanlæg, sikkerhedskontrol og hotelfaciliteter vurderes at være skønnet lavt. Hertil kommer, at rapporten ikke medtager udgifter til forudsatte infrastrukturprojekter. Endvidere er skatteforvridningstab ved offentlig finansiering ikke medtaget.

Investeringer i idrætsanlæg mv.

Rapporten estimerer investeringerne i idrætsanlæg, OL-by og mediefaciliteter til godt 10,7 mia. kr. Dette estimat er bl.a. fastlagt med henvisning til, at der i Danmark er en længere tradition for at gennemføre byggeprojekter inden for den fastsatte tid og til den fastsatte økonomi.

Det kan hertil bemærkes, at der også i Danmark er erfaring for budgetoverskridelser i forbindelse med større anlægsprojekter. Finansministeriet har gennemført en analyse, som viser, at de nuværende budgetteringsmetoder, herunder anvendelse af usikkerhedsanalyser, ikke i tilstrækkelig grad har været i stand til at forudberegne et projekts endelige pris på anlægsområdet. Med henblik på at sikre mere retvisende skøn for anlægsinvesteringer anvendes på transportområdet for finansloven fra 2007 ekstern kvalitetssikring af skøn samt erfaringsbaserede korrektionstillæg.

For en række af faciliteterne forudsættes det endvidere i rapporten, at faciliteterne etableres som såkaldte eventudgaver eller midlertidige faciliteter, hvormed etableringsudgifterne reduceres med 40 pct.

Dette gælder eksempelvis det olympiske stadion, der i øvrigt forudsættes etableret på en lejet grund. Såfremt det lægges til grund, at det olympiske stadion opføres varigt frem for som en eventudgave, vil det med udgangspunkt i rapporten indebære en merudgift på godt 1 mia. kr.

Udgifter til sikkerhed

Rapporten forudsætter, at udgifterne til sikkerhed i forbindelse med afholdelse af OL i København vil være 0,5 mia. kr. Udgifterne er baseret på sikkerhedskostningerne til OL i Sydney i 2000 samt budgetterne fra de seneste fem bud på OL fra Madrid, Moskva, London, New York og Paris afgivet i 2003-2004.

Sikkerhedsbilledet er imidlertid ændret markant i Europa efter terrorangrebene i Madrid og London i henholdsvis 2004 og 2005.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at den græske regering i efteråret 2004 oplyste, at udgifterne til sikkerhed var godt 8 mia. kr. i forbindelse med OL i Athen i 2004¹. Endvidere bemærkes, at den britiske regering netop har oplyst, at udgifterne til sikkerhed i forbindelse med OL i London i 2012 skønnes at beløbe sig til op imod 9 mia. kr. i alt². I lyset heraf synes rapportens udgiftsskøn på 0,5 mia. kr. for sikkerhed i forbindelse med afholdelse af et dansk OL urealistisk lavt.

Investeringer i hotelfaciliteter

Det anføres i rapporten, at der er behov for en hotelkapacitet på minimum 40.000 hotelværelser i København og omegn i forbindelse med et OL. I rapporten skønnes det, at der vil være en manglende hotelkapacitet på ca. 15.000 hotelværelser. Det bemærkes at den manglende kapacitet foreslås dækket via krydstogtskibe, udlejning af bl.a. kollegieværelser, private hjem, campingvogne mv., således at der ikke skal investeres i hotelfaciliteter, der efterfølgende vil være overflødige. Disse indkvarteringsformer synes ikke alle at leve op til de kendte IOC-krav til indkvartering.

Trafikinvesteringer

Rapporten afsætter 600 mio. kr. til løsning af infrastrukturopgaver i forbindelse med OL (en regionaltogetstation nord for Svanemøllen Station og uspecificerede trafikinvesteringer i øvrigt).

Herudover er det i rapporten forudsat, at der forud for et OL etableres en række trafik anlæg. Der er tale om etableringen af to havnetunneler og en udbygning af metroen inden 2020. Givet at der i rapporten tages udgangspunkt i, at OL-byen skal etableres på Refshaleøen, vurderes det i rapporten, at sådanne trafik anlæg vil være nødvendige for trafikafviklingen i forbindelse med et OL. Hverken havne-

¹ <http://www.greekembassy.org/Embassy/content/en/Article.aspx?office=3&folder=200&article=14269>

² http://www.culture.gov.uk/Reference_library/Minister_Speeches/Tessa_Jowell/oral_statement_funding_2012games.htm

tunneler eller en udbygning af metroen fremgår af regeringens investeringsplan. Såfremt det besluttes at etablere disse trafik anlæg, skønnes det umiddelbart at indebære en udgift på 25-30 mia. kr.

Beregninger af samfundsøkonomiske gevinster

Rapporten opgør de samfundsøkonomiske fordele til 28 mia. kr. (2005-priser). Der vurderes dog at være metodemæssige problemer knyttet til opgørelsen af centrale værdier.

Samfundsøkonomiske gevinster

Rapporten anslår, at OL kan generere 2,8 mio. ekstra overnatninger i København årligt, svarende til en turistomsætning i 2020 på 4,24 mia. kr. Det medregnes dog ikke i rapporten, at der er omkostninger forbundet ved at producere turistydelse. Disse omkostninger bør fratreges med henblik på at beregne overskuddet i turisterhvervet som følge af den øgede omsætning.

Det afgørende for den samfundsøkonomiske analyse er endvidere ikke hvilke *salgsindtægter*, der kan opnås for en given ressourceanvendelse, men om der skabes en merværdi i disse sektorer i forhold til andre sektorer. De estimerede indtægter i f.eks. turisterhvervet på 5 mia. kr. er derfor kun en fordel i den samfundsøkonomiske analyse i det omfang, anvendelsen af arbejdskraft og kapital til turistydelse ikke har en alternativ anvendelse. Det vurderes usandsynligt, at dette i fuldt omfang skulle være tilfældet.

Tilsvarende gælder for indtægter fra salg af merchandise på 300 mio. kr., erhvervsudviklingseffekt på 2,1 mia. kr. og indtægter fra nationale sponsorater på 1,4 mia. kr. Såfremt der ikke er en overnormal værdiskabelse i disse sektorer, bør de ikke medregnes som gevinst i den samfundsøkonomiske analyse.

Såfremt der ikke er en overnormal værdiskabelse i de nævnte sektorer, og omkostningerne til produktion af ydelserne fratreges, kan skønnet for de samfundsøkonomiske gevinster reduceres med næsten 9 mia. kr., svarende til omtrent 1/3 af rapportens opgørelse af fordelene.

Folkesundhed

Rapporten anslår, at OL vil forbedre den danske folkesundhed svarende til 2,6 mia. kr. Det er imidlertid usikkert, om der kan opnås en sådan effekt, og generelt må et sådant skøn tages med forbehold og kræve yderligere og mere dybdegående analyser. Rapportens argumentation for effekten på den danske folkesundhed synes alene at være baseret på en henvisning til en australsk analyse: *"En analyse fra Australien viser, at antallet af aktive sportsudøvere er steget med 25-30 pct. i perioden 1999-2002. Analysen konkluderer, at dette skyldes OL2000 i Sydney. Effekten var markant i såvel olympiske som i ikke-olympiske sportsgrene"*.

De australske forskere bag analysen har præsenteret resultaterne af deres undersøgelse som følger: *"Reported increases in Mass Sport Participation from 1999-2001 were due to, either a) Olympic effect, b) or changes in survey design, c) or both, d) and/or other factors. If a) why the increase in non-Olympic activities? – Especially non-competitive walking."*

Because of b) we will never know...So much for the policy to provide an Olympic legacy of mass participation".³ Forskerne mener med andre ord ikke, at det er muligt at drage en konklusion om sammenhæng mellem OL og en stigning i antallet af aktive sportsudøvere.

OL-by og mediecenter

Det anslås i rapporten, at de samfundsøkonomiske fordele ved OL-byen og Mediecentret efter et OL vil være 5,8 mia. kr. (2005-priser). Det svarer i øvrigt til omkostningerne ved at bygge OL-byen (4,6 mia. kr.) og Mediecentret (1,2 mia. kr.).

Mediecentret består af to separate faciliteter for henholdsvis radio og tv (International Broadcast Center, IBC) og den trykte presse (Media Press Center, MPC). Det anføres i rapporten, at *"Både IBC og MPC vil være vanskelige at udnytte efter OL, hvorfor disse bør være midlertidige faciliteter"*. Det er ikke klart, hvorfor Mediecentret tillægges en samfundsøkonomisk værdi efter OL.

Hvorvidt OL-byen efter afholdelsen af OL vil have en samfundsøkonomisk værdi på 4,6 mia. kr. er ligeledes usikkert. En sådan samfundsøkonomisk værdi vil bl.a. forudsætte, at anlægget indrettes optimalt i forhold til fremtidig anvendelse til permanente bolig- og erhvervsformål.

Endelig skal nævnes, at det af rapporten fremgår, at der vil kunne tjenes ca. 4 mia. kr. (netto) ved salg af OL-byen efter OL. Det er ikke dokumenteret, at man andre steder har kunnet tjene på dette, og en nettogevinst på 4 mia. kr. set i relation til en anlægsinvestering på anslået tilsvarende ca. 4,6 mia. kr. synes umiddelbart meget høj. Det fremgår ikke klart af rapporten, hvorvidt nettogevinsten er indarbejdet i den samfundsøkonomiske analyse.

³ http://www.business.uts.edu.au/acem/pdfs/sporting_impacts_toohy.pdf